

У наш час для чалавецтва няма больш вострай, больш неадкладнай справы, чым прадухілнне іней сусветнай вайны. Каб не дапусціць тэрмайдзернага пажару, ёсьць адзіны радыкальны сродак—усеагульнае і поўнае разбрæнне. Як вядома, гэтай проблемай павінен займацца Камітэт 18-ці дзяржаў, што засядзе ў Жэневе. Камітэт 18-ці па разбрæнню правёў ужо больш як 100 пасяджэнняў, а рэальных поспехаў пакуль не відаць.

Натуральна, у кожнага чалавека ўзнікае пытанне, чаму Камітэт 18-ці не дабіўся становчых вынікаў па разбрæнню? Чаму наогул на працыгу доўгіх гадоў няма зруху ў вырашэнні гэтай жыццёвай важнай проблемы? Хто, нарэшце, з'яўляецца віноўнікам такога становішча? Адказнасць за жэнэўскі тупік цалкам і поўнасцю наясуць імперыялістычнымі колы ЗША, якіх актыўна падтрымліваюць Англія, Францыя, Федэратыўная Рэспубліка Германія, Італія і іншыя заходнія краіны, што ўваходзяць у агрэсіўны Паўночнаатлантычны блок. Яны не хочуць сапраўднага разбрæння,

кантроль над тымі ўзбраеннямі і ўзброенымі сіламі, якія скарачаюцца. Мы прадугледзелі меры надзейнага кантролю і пасля заканчэння ўсёй праграмы разбрæння. Злучаныя Штаты ў сваёй схеме прапануюць скорачаць на кожным этапе па 30 працэнтаў звычайных узбраенняў і сродкаў дастаўкі ядзернай зброі, а кантроль весці на 100 працэнтаў, г. зн. не толькі над разбрæннем, але і над усім астатнім узбраенiem і ўзброенымі сіламі. Практична гэта азначала б устаноўленне і ўзаконенне міжнароднага шпіянажу, што прывяло б не да разрадкі міжнароднай напружанасці, а да ўзмацнення ўзаемнай падазронасці. ЗША хадзелі б атрымаць усе даныя аб Савецкім Саюзе, якія вельмі неабхідны Пентагону—аўтару «тэорыі» прэвентыўнай ядзернай вайны. Заходнія краіны маглі б, як вынікае з амерыканскай схемы дагавору, спыніць працэс разбрæння ўжо пасля першага этапа, калі б яны палічылі гэта вы-

К. КІСЯЛЁУ

Міністр замежных спраў БССР

войск на тэриторіях іншых дзяржаў не толькі ў складніце і нападніве міжнароднае становішча, але і учымляе суворейштва многіх дзяржаў. Апошнія гады мы не раз пераносіміся ў тым, як ваенныя ЗША ў саюзе з бізнесменамі штучна распальвалі ваенны психоз. Выйдам гэтага психозу заўсёды будзе далейшы рост ваенных заснаваніяў. Прымы ваенныя расходы ўсіх краін НАТО з 1949 па 1961 год склалі 685 мільярдаў долараў. Цяпер ва ўсім свеце на ўзбраенне выдаткоўваецца за суткі 330 мільёнаў долараў. ЗША, напрыклад, выдаткоўваюць на гэтыя мэты 150 мільёнаў долараў за суткі. Толькі ваенныя расходы ЗША за дзесяць гадоў — з сярэдзіны 1953 да 1963 года — склалі звыш 400 мільярдаў долараў, з іх затрачана на ўдасканаль-

застануцца жыць пасля ядзернага ўдару,maglі бы аднавіць прамысловы комплекс ЗША за 5 гадоў. Гэтыя выказванні з'яўляюцца, па сутнасці справы, нічым не прыкрытай прапагандай тэрмайдзернай вайны. І вось такіх людзей, як Тэлер, які, дарэчы сказаць, з'яўляецца самым заўзятым прыхільнікам працыгу ядзерных вырабаванняў, не асуджаюць кіруючыя колы ЗША: ім, наадварот, прысуджаюць прэміі. Так, 3 снежня 1962 года Эдвард Тэлер атрымаў 50 тысяч долараў «за ўмацаванне нацыянальнай бяспекі ЗША».

Як і Тэлер, адкрыта прапагандуе вайну Герман Кан, які ў 1961 годзе выпусціў чалавеканенавісцікую книгу «Аб тэрмайдзернай вайне».

Цемрашалаў, чалавеканенавісцік, накшталт Тэлера і Кана, можна сустракаць не толькі ў ЗША, але і ў іншых заходніх краінах. Яны зусім беспакарана вядуть прафаганду вайны — прафаганду, якая тоіць у сабе велі-

абавязательства перагаворы аб спыненні вырабаванняў пад зямлём, а таксама абавязательства на час гэтых перагавораў і ў далейшым да дасягнення пагаднення аб забароне ўсіх атамных выбухуў не ўзрываць ядзерных канструкцый. Савецкі ўрад пацвердзіў сваю гатоўнасць шукаць пагаднення на аснове мемарандума 8 нейтралісткіх краін і падкрэсліў, што дзяржавы маюць ужо цяпер неабхідныя нацыянальныя сродкі выяўлення ядзерных выбухуў, каб з дастатковай пэўнасцю кантроліраваць захаванне пагаднення аб спыненні вырабаванняў. СССР падтрымаў прапанову аб спыненні з 1 студзеня 1963 года ўсіх вырабаванняў ядзернай зброі, аб скліканні канферэнцыі для падпісання канвенцыі, якая забараніла б ужыванне ядзернай і тэрмайдзернай зброі. Наша краіна, шчыра імкнучыся да дасягнення пагаднення аб забароне ядзерных вырабаванняў, зрабіла практычныя крокі па збліжэнні падпісаніем бакой

З поўным тэкстам документа можна азнаёміцца ў бібліятэцы